

ฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2555/2522

พนักงานอัยการจังหวัดนครราชสีมา โจทก์

นางชัชดาววัลย์ พรสัมพันธ์สุข ล.

พ.ร.บ.การค้าข้าว พ.ศ.2489 มาตรา 21 ทวิ

พ.ร.บ.การการค้าข้าว (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2489

ตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พ.ศ. 2489 มาตรา 21 ทวิ ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการค้าข้าว (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2489 มาตรา 12 บัญญัติว่า "ข้าวซึ่งเกี่ยวเนื่องกับความผิดตลอดจนสิ่งที่ใช้บรรจุให้รับเสีย" นั้น คำว่า "ข้าวซึ่งเกี่ยวเนื่องกับความผิด" นี้จะต้องเป็นข้าวซึ่งเกี่ยวเนื่องกับความผิดโดยตรง จำเลยเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบการค้าข้าวโดยชอบแล้ว ความผิดของจำเลยอยู่ที่การละเว้นไม่ทำรายงานเท่านั้น ข้าวของกลางไม่เกี่ยวเนื่องกับความผิดของจำเลยแต่อย่างใด จึงไม่รับ (อ้างฎีกาที่ 491/2510)

โจทก์ฟ้องว่า คณะกรรมการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการค้าข้าวได้ออกประกาศฉบับที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๕ กันยายน พ.ศ.๒๕๑๘ กำหนดให้ผู้ได้รับหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าวประเภททำการสีข้าว ฯลฯ และประเภทร้านขายส่งในท้องที่ทุกจังหวัด ทำรายงานการค้าข้าวแสดงปริมาณข้าวในครอบครองประจำวันทุกวันสิ้นเดือน โดยยื่นต้นฉบับต่อพนักงานเจ้าหน้าที่โดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนภายในสามวัน นับแต่วันสิ้นงวด ตามประกาศท้ายฟ้อง จำเลยทราบประกาศดังกล่าวแล้วไม่ทำรายงานการค้าข้าวแสดงปริมาณข้าวในครอบครองประจำเดือนธันวาคม ๒๕๒๑ จำนวน ๑๓๗ กระสอบ ส่งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ อันเป็นการฝ่าฝืนประกาศดังกล่าว ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พ.ศ. ๒๔๘๙ มาตรา ๘,๑๗,๒๑ ทวิพระราชบัญญัติการค้าข้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๙ มาตรา ๔,๑๐,๑๒ ประกาศคณะกรรมการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พ.ศ. ๒๔๘๙ ฉบับที่ ๑๐๓ พ.ศ. ๒๕๑๘ ลงวันที่ ๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๘ และสั่งริบของกลาง

จำเลยให้การรับสารภาพ

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามฟ้อง ลงโทษจำคุกและปรับ แต่โทษจำคุกให้รอไว้ของกลางให้ริบ

จำเลยอุทธรณ์ขอให้คืนของกลางแก่จำเลย

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

จำเลยฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาว່ว่าข้าวสาร ๑๓๗ กระสอบของกลางเป็นทรัพย์สินที่จะพึงริบหรือไม่ พระราชบัญญัติการค้าข้าว พ.ศ. ๒๔๘๙ มาตรา ๒๑ ทวิ ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการค้าข้าว (ฉบับที่

๒) พ.ศ. ๒๔๘๘ มาตรา ๑๒ บัญญัติว่า "ข้าวซึ่งเกี่ยวเนื่องกับความผิด ตลอดจนสิ่งที่ใช้บรรจุให้รับเสีย "คำว่า"ข้าวซึ่งเกี่ยวเนื่องกับความผิด" นี้จะต้องเป็นข้าวซึ่งเกี่ยวเนื่องกับความผิดโดยตรงจำเลยเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบการค้าข้าวโดยชอบแล้ว ความผิดของจำเลยอยู่ที่การละเว้นไม่ทำรายงานเท่านั้น ข้าวของกลางไม่เกี่ยวเนื่องกับความผิดของจำเลยแต่อย่างใด จึงไม่รับ

พิพากษาแก้เป็นว่า ให้คืนของกลางแก่จำเลย นอกจากนี้ที่แก้นี้คงให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์

(ประทีป ชุ่มวัฒนะ - สมบัติ วัลฑาล - ทวี กสิยพงศ์)

ศาลจังหวัดนครราชสีมา - นายบุญธรรม นาครัตน์

ศาลอุทธรณ์ - นายเสนอ ศรีนิยม

หมายเหตุ